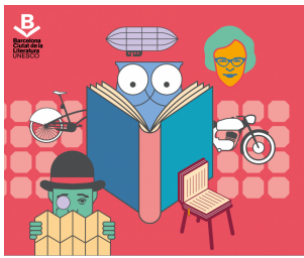

Inici

Mapa literari de Barcelona

nuvibo

dl., 03/06/2019 - 10:38

Safont, Joan; Fernández, Víctor; Espasa, Marina. *Mapa literari de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2019. 1 mapa. Disponible també [en línia](#).

La literatura i els mapes sembla que sovint vagin acompanyats de la mà. Fixeu-vos: aquí al blog hem ressenyat alguns atles i reculls de mapes que, ficticis o no, ens han ajudat a ubicar els terrenys dels nostres llibres preferits en diversos punts geogràfics (al final d'aquesta entrada els podreu trobar referenciats, per si us interessa!).

I la d'avui no és una ressenya gaire llunyana en el tema: l'Ajuntament de Barcelona va editar fa poc [un mapa literari](#) per ajudar-nos a descobrir aquests petits racons literaris que s'amaguen a la nostra ciutat. La persona principal que hi ha al darrere és Marina Espasa, comissària de Barcelona Ciutat de la Literatura de la Unesco que, gràcies a la complicitat dels periodistes Joan Safont i Víctor Fernández, van impulsar el projecte que actualment es troba en format paper i en format digital.

En aquesta entrada ens centrarem sobretot en el mapa físic, però no podem deixar de recomanar que us deixeu perdre pels carrers del mapa digital per descobrir totes aquelles coses que no sabeu. Sabeu que la versió en línia permet fer nou rutes diferents a peu?

Una mica de context introductor

Fa quatre anys, al 2015, Barcelona va ser declarada Ciutat de la Literatura per la UNESCO. Ja se'n va parlar [en aquest mateix blog](#) però val la pena fer una mica de «refrescament»: la història de Barcelona va molt lligada, entre d'altres, al món editorial. Formar part d'una xarxa internacional de ciutats literàries ha servit per donar projecció al llegat literari, però també per obrir-se als nous projectes i donar visibilitat a totes les coses que s'estan fent. Barcelona és una ciutat que té en compte el nostre sector a l'hora de fer programació cultural i, [gràcies a la web creada per a l'ocasió](#), podem obtenir a un simple cop d'ull una idea de tot el que s'està fent actualment: beques, gimcanes, festivals, rutes literàries... i una actualitzada i completa agenda per estar al dia de totes les activitats.

Òbviament si expliquem tot això és perquè una de les darreres accions ha estat l'elaboració del **Mapa literari de Barcelona**, protagonista en exclusiva del text que esteu llegint ara mateix.

Què podem trobar-hi?

Perquè us en feu a la idea (si és que encara no l'heu vist!) es tracta... d'un mapa. Sí, un mapa de la ciutat tal com haureu vist desenes de vegades. Però ah, aquest és especial: està ple de *simbolets*, sobretot cobertes de llibres i cares d'escriptors. Concretament, i per ser exhaustius, direm que al mapa hi apareix tot això:

- **Escriptors:** com ja acabem de dir, són representats amb la seva cara i marquen el lloc del seu naixement, la seva residència o els llocs que més freqüentaven.
- **Llibres barcelonins:** on s'ubiquen alguns dels llibres més coneguts de la nostra literatura?
- **Elements literaris:** aquí entra tot el que són estàtues, tombes, espais literaris, fundacions d'escriptors, bars, restaurants, hotels, teatres i cases internacionals (per exemple, Casa Àsia, British Council o l'Institut Francès, per posar algun exemple).
- **Biblioteques públiques:** les 40 biblioteques que formen part del Consorci de Biblioteques de Barcelona es troben representades amb un puntet blau.
- **Biblioteques especialitzades:** n'apareixen tres (només) i també s'identifiquen amb un punt blau.
- **Llibreries:** estan en darrer lloc, però no per això són menys importants (valga'm Déu si m'atrevis a fer un comentari pejoratiu en un blog que precisament va de llibreries, he, he). Les llibreries, marcades amb un petit rombe verd, estan dividides en quatre grups: les generals, les especialitzades en llibre infantil i juvenil, les llibreries de vell i els mercats de llibre vell.

Alguns dels espais i monuments es troben explicats a la part del darrere del mapa. Aquesta informació és de força utilitat, ja que per la part del davant no hi ha lloc per desenvolupar cap dels espais.

Quins usos li podem donar al mapa?

No negarem que l'ús decoratiu és una opció molt vàlida: no és que sigui una meravella il·lustrada, però en conjunt és bonic de veure. Ara bé, se'ns acudeixen altres usos que podrien ser més útils:

- **Eina per a llibreters, bibliotecaris o altres professionals del sector:** tenir-lo a mà pot ajudar a l'hora de realitzar activitats o recomanar als clients la visita d'algun espai / establiment en particular.
- **Redescobrir la ciutat:** abans hem comentat que la versió digital permetia fer fins a nou rutes a peu. El mapa físic també ens permet mirar la ciutat d'una manera general però des d'un punt de vista que potser no havíem tingut present fins ara.
- **Alternativa per als turistes:** cal destacar que el mapa s'ha editat en català, castellà i anglès... i que no tots els turistes volen centrar les seves vacances visitant les obres de Gaudí. No seria bonic que el mapa s'oferís a les oficines de turisme? Que estigués a la recepció de tots els hotels de la ciutat?

Iniciatives similars

Sense ànims de ser exhaustius, i només a tall d'exemple, citarem alguns casos que potser us poden interessar:

- [De llibreries per Barcelona: un passeig per la diversitat](#): blog creat i actualitzat per Mercè Bausili, on es pretén recollir totes les llibreries que hi ha a Barcelona. Es divideix per districtes i després per barris. El punt fort és que de cada una en fa una petita ressenya i n'especifica la seva especialització (si la té). També hem de destacar que està actualitzada, almenys fins al moment d'escriure aquesta ressenya (les darreres en introduir-se han estat Lata Peinada, Wow Book i La Tribu. Com a punt dèbil hauríem de dir que la publicitat del blog dificulta una mica la seva consulta. Personalment trobo que és una eina molt completa i que val la pena tenir-la ben present. És una feina titànica la que s'ha fet aquí

pena tenir-la ben present. És una temàtica tanica la que s'ha fet aquí

- [Mapa de llibreries radicals de Barcelona](#) (pàgina 13): és un PDF amb data 2016 i que està impulsat per Literal, la fira d'idees i llibres radicals. Hauria de poder-se visionar en format digital per poder copsar millor tota la informació que ens ofereix!
- [Mapa literari català](#): sortint ja del nucli barceloní, trobem aquest interessant mapa d'abast nacional i promogut per Espais Escrits, Xarxa del Patrimoni Literari Català. L'objectiu de l'eina és donar a conèixer la literatura catalana mitjançant les tecnologies de la informació i la comunicació. El seu punt fort és, sens dubte, l'abast mundial i la informació proporcionada (amb fotografies, vídeos i locucions incloses!). Val la pena, doncs, entrar i «passejar» per aquest repositori digital que conté ja més de dos milions de referències.

- Per acabar, dues referències internacionals: [World literary atlas](#), web col·laborativa on tothom pot aportar informació geoliterària i el [Literary map of NYC](#), per si voleu descobrir la capital mundial des d'un altre punt de vista

On podem trobar el mapa?

Si voleu el mapa físic, en paper, podeu acostar-vos a qualsevol de les 40 biblioteques que formen part de la xarxa de biblioteques de Barcelona o, també, a les oficines Tiquet Rambles ubicada al Palau de la Virreina (Rambla, 99).

Algunes conclusions i possibles mancances / millores

Els mateixos autors reconeixen que la tria dels espais i els autors ha estat la part més complicada de l'elaboració del mapa. Al final han estat una seixantena d'autors i autores i una tria de 25 llibres representatius de la ciutat i de la vida barcelonina en general.

Tothom sembla estar d'acord que tota l'activitat es concentra al centre de Barcelona i que hi ha barris on quasi no hi ha cap referència. Se'n podria forçar algun, potser no tan representatiu com la resta, per poder equilibrar la geografia urbana literària? Qui sap.

Jo personalment, malgrat que ja sabem que és difícil i bàsicament hi ha un problema d'espai, hagués indicat les especialitzacions d'algunes llibreries (les més destacades) o, també, hagués inclòs alguna altra biblioteca especialitzada.

Entrades publicades al blog sobre atles i mapes literaris

Per acabar, i tal com hem promès al primer paràgraf, us deixem amb algunes entrades de blog relacionades amb el tema que avui ens ocupa:

- [Mapas literarios: tierras imaginarias de los escritores](#) (25/02/2019)
- [Atlas de los lugares literarios](#) (22/06/2018)
- [Atlas de literatura universal](#) (28/02/2018)
- [Trazado: un atlas literario](#) (14/03/2017)